

DORA.

Op tijd compliant zijn met de
Digital Operational Resilience Act (DORA)

Wij helpen u graag!

Februari 2024

DORA: niet alleen een uitdaging, maar ook een kans om uw bedrijfsvoering te versterken!

DORA, hoe zit het ook alweer?

De Digital Operational Resilience Act (hierna: DORA) bestaat uit een pakket maatregelen om de digitale weerbaarheid van de financiële sector te versterken. Dit betekent voor u dat u aantoonbaar compliant moet zijn met wat DORA stelt. In de praktijk komt dit erop neer dat u moet kunnen aantonen dat u weerstand kunt bieden tegen, kunt reageren op en kunt herstellen van alle vormen van aan IT gerelateerde verstoringen en bedreigingen. DORA geeft u meer inzicht in uw aandachtspunten en is daardoor een mooi instrument om uw beheersing te versterken.

Aan welke tijdlijnen moet u denken?

De DORA is in werking getreden op 17 januari 2023. Vanaf 17 januari 2025 moet u aantoonbaar compliant zijn. Er worden momenteel technische reguleringsnormen uitgewerkt, zogenaamde RTS. Deze geven verdere invulling aan bepaalde artikelen. De technische reguleringsnormen die nog moeten worden ontwikkeld worden medio juli 2024 verwacht.

Wat raden wij u aan?

Wij adviseren u om uiterlijk Q2 2024 in beeld te hebben in hoeverre u voldoet aan DORA. Zo kunt u de tweede helft van 2024 gebruiken om aan de slag te gaan met eventuele aandachtspunten. U kunt dan in 2025 een audit laten uitvoeren op DORA, zodat u kunt aantonen dat u compliant en in control bent.

De verschillende pijlers van DORA

ICT risico management

- Governance
- Risicomanagement raamwerk
- Preventie & detectie
- Respons en herstel
- Communicatie
- Etc.

ICT incident rapportage

- Classificatie van incidenten
- Classificatie van dreigingen
- Criteria en drempels
- Verplichte melding
- Geanonimiseerde EU-brede rapportages

Testen van digitale weerbaarheid

- Testprogramma
- Interne of externe onafhankelijke partijen
- (TLPT) - Threat-Led penetration testing (dreigingsgestuurd)
- Eens in de drie jaar (extern)
- Rapportage aan toezichthouder

ICT risicobeheer ketenpartners

- Kritieke of belangrijke functies
- Pre-contract toetsing
- Realistische exit opties
- Centraal toezicht op de ICT-reuzen
- Bevoegdheden en boetebepalingen

ICT informatie uitwisseling

- Juridisch kader om informatie over dreigingen en kwetsbaarheden te delen
- Vertrouwensgemeenschappen (Trusted communities)

De pijlers van DORA in vogelvlucht:

I: ICT risico management

DORA Chapter II - ICT Risk management

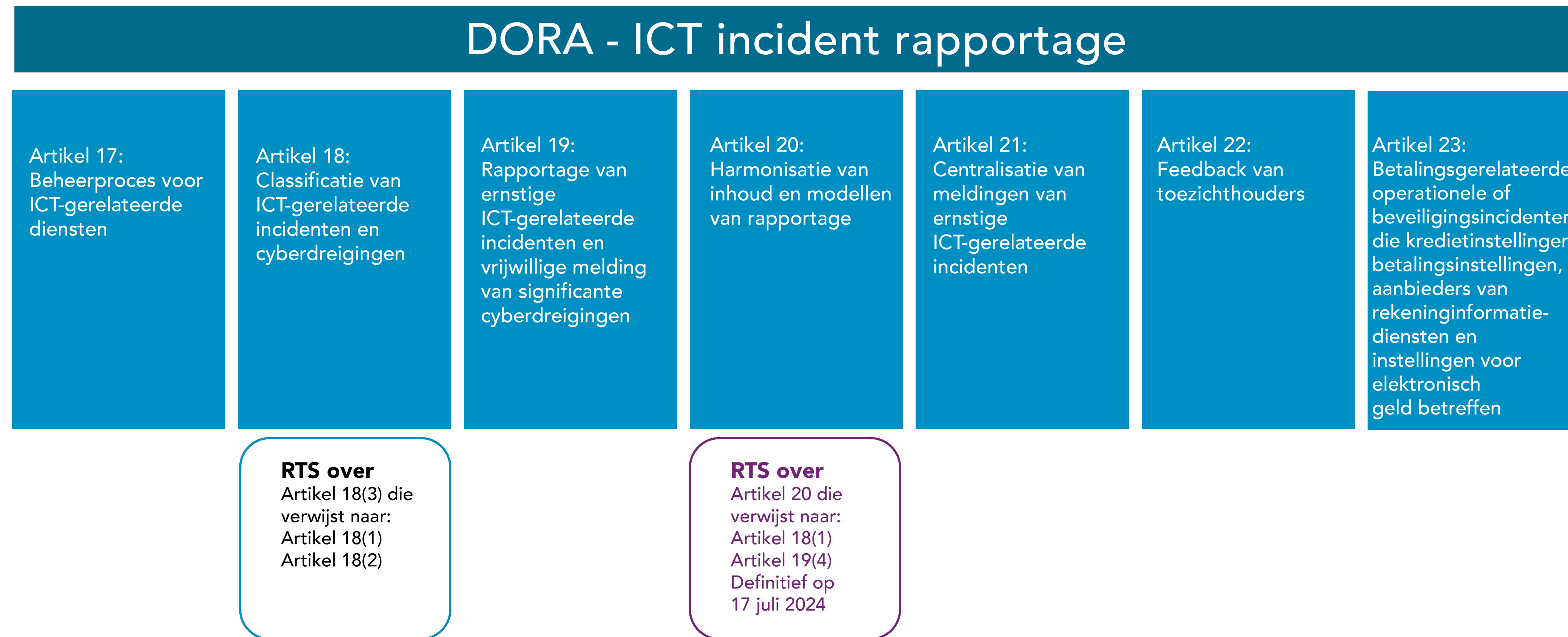

RTS over
Artikel 15 die verwijst naar:
Artikel 6(5)
Artikel 9(2)
Artikel 9(4)c
Artikel 10(1)
Artikel 10(2)
Artikel 11(1)
Artikel 11(3)
Artikel 11(6)

RTS over
Artikel 16(3) die verwijst naar:
Artikel 16(1)
a, c, f, g
Artikel 16(2)

De pijlers van DORA in vogelvlucht:

II: ICT incident rapportage (1/2)

De pijlers van DORA in vogelvlucht:

II: ICT incident rapportage (2/2)

Omvang	Definitie	Toelichting
ICT gerelateerd incident	Artikel 3 lid 8	Een gebeurtenis of een reeks gekoppelde gebeurtenissen die: <ul style="list-style-type: none"> • niet door de financiële entiteit zijn gepland en • die de beveiliging van de netwerk- en informatiesystemen in gevaar brengen en • een nadelig effect hebben op de beschikbaarheid, authenticiteit, integriteit of vertrouwelijkheid van gegevens of • op de door de financiële entiteit verleende diensten
Betalingsgerelateerd operationeel of beveiligingsincident	Artikel 3 lid 9	Een gebeurtenis of een reeks gekoppelde gebeurtenissen die niet door de [...] bedoelde financiële entiteiten zijn gepland, die al dan niet ICT-gerelateerd zijn, en [een negatief effect heeft op betalingsgerelateerde activiteiten
Ernstig ICT-gerelateerd incident	Artikel 3 lid 10	Een ICT-gerelateerd incident met grote nadelige gevolgen voor de netwerk- en informatiesystemen die kritieke of belangrijke functies van de financiële entiteit ondersteunen
Ernstig betalingsgerelateerd operationeel of beveiligingsincident	Artikel 3 lid 11	Een betalingsgerelateerd operationeel of beveiligingsincident dat een groot negatief effect heeft op verleende betalingsgerelateerde diensten

Omvang	Definitie	Toelichting
Cyberdreiging	Artikel 3 lid 12	Cyberdreiging in de zin van [...] van Verordening (EU) 2019/881 (lees: De CyberSecurity Act - ENISA) "elke potentiële omstandigheid, gebeurtenis of actie die Netwerk- en informatiesystemen, de gebruikers, van dergelijke systemen en andere personen kan schaden, verstoren of op andere wijze negatief kan beïnvloeden"
Significante cyberdreiging	Artikel 3 lid 13	Een cyberdreiging waarvan de technische kenmerken erop wijzen dat zij kan leiden tot een ernstig ICT-gerelateerd incident of een ernstig betaling gerelateerd operationeel of beveiligingsincident.
Cyberaanval	Artikel 3 lid 14	Cyberaanval: "een kwaadwillig ICT-gerelateerd incident dat het gevolg is van een door een dreigingsactor gepleegde poging om een actief te vernietigen, bloot te stellen, te veranderen, buiten werking te stellen, te stelen of er ongeoorloofde toegang toe te verkrijgen of er ongeoorloofd gebruik van te maken."

De pijlers van DORA in vogelvlucht:

III: Testen van digitale weerbaarheid (1/2)

DORA - Testen van digitale weerbaarheid

Artikel 24:
Algemene vereisten voor
uitvoering van tests van digitale
operationele weerbaarheid

Artikel 25:
Testen van ICT-instrumenten en
-systemen

Artikel 26:
Geavanceerde tests van
ICT-instrumenten, -systemen
en -processen op basis
van TLPT

Artikel 27:
Vereisten voor testers
voor het uitvoeren
van TLPT

RTS over
Artikel 26(11)

Definitief op
17 juli 2024

De pijlers van DORA in vogelvlucht:

III: Het testen van digitale weerbaarheid (2/2)

- ✓ Eisen aan programma van penetratietesten
- ✓ De dreigingsgestuurde penetratietest (TLPT) – mogelijk al eind 2024 om in 2025 gereed te zijn
- ✓ Afstemming met toezichthouder vooraf ([art 26 lid 2](#))
- ✓ Rapportage aan de toezichthouder achteraf ([art 26 lid 6](#)) – mogelijk gaat het dan om één toezichthouder ([art 26 lid 9](#))
- ✓ Gebundelde tests bij derde-aanbieders
- ✓ Nadere technische reguleringsnormen volgen nog – uiterlijk 17 juli 2024, gebaseerd op Tiber-EU kader

De pijlers van DORA in vogelvlucht:

IV: ICT risicobeheer ketenpartners (1/2)

DORA - ICT risicobeheer ketenpartners

Artikel 28:
Algemene beginselen

Artikel 29:
Voorlopige beoordeling van het
ICT-concentratierisico op het niveau
van de entiteit

Artikel 30:
Belangrijke contractuele bepalingen

RTS over

Artikel 28(9) die verwijst naar 28(3)

Artikel 28(10) die verwijst naar 28(2)

RTS over

Artikel 30(5) die verwijst naar 30(2) a

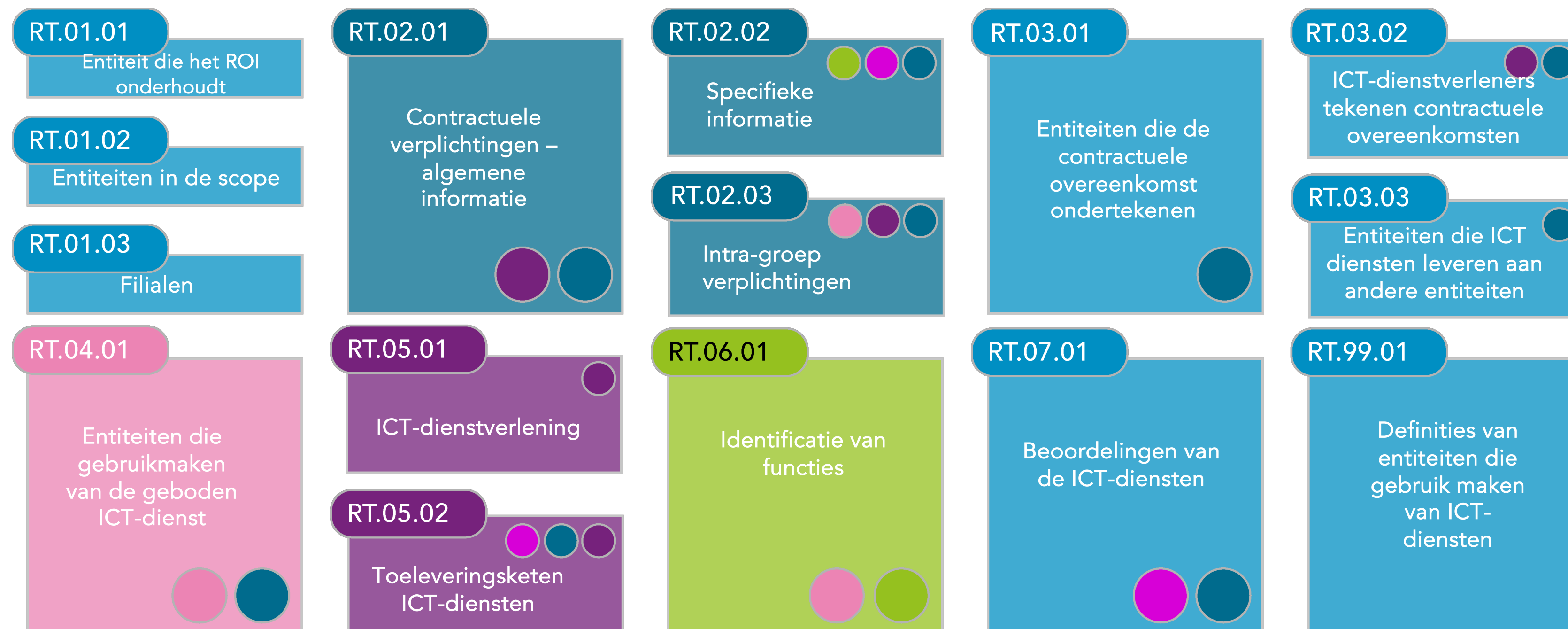
Definitief op 17 juli 2024

De pijlers van DORA in vogelvlucht:

IV: ICT risicobeheer ketenpartners (2/2)

Het registreren van informatie op organisatieniveau gebeurt in 15 templates. Onderstaande afbeelding laat de onderlinge structuur van deze templates zien, waarbij wordt weergegeven hoe deze met elkaar samenhangen.

Afbeelding 1: de structuur van het informatieregister dat op organisatie- of entiteitsniveau wordt onderhouden. Afbeelding komt uit RTS artikel 28(10).

- Contract Referentie nummer
- Identificatie van functie
- Entiteit (LEI) die gebruikmaakt van de ICT-diensten
- Identificatie van ICT-dienstverleners
- Identificatie van ICT-dienst

De pijlers van DORA in vogelvlucht:

V: ICT informatie uitwisseling (1/2)

DORA - ICT informatie uitwisseling

Artikel 45:
Regelingen voor uitwisseling van
informatie en inlichtingen over cyberdreiging

De pijlers van DORA in vogelvlucht:

V: ICT informatie uitwisseling (2/2)

Informatie-uitwisseling in 'trusted communities'

Het wordt de bedoeling dat financiële entiteiten onderling informatie en inlichtingen over cyberdreigingen uitwisselen. Het gaat dan om bijvoorbeeld gesignaleerde indicatoren voor aantasting, tactieken, technieken en procedures, cyberbeveiligingswaarschuwingen en configuratie-instrumenten, voor zover deze uitwisseling:

- ✓ Bedoeld is om de digitale operationele weerbaarheid te versterken;
- ✓ Plaatsvindt binnen 'vertrouwensgemeenschappen' (trusted communities)
- ✓ Gebeurt met in acht name van regelingen om potentieel gevoelige informatie te beschermen

Toeziethouders worden geïnformeerd over de gesignaleerde ontwikkelingen, zodat informatie sectorbreed kan worden gedeeld en iedereen daar dus zijn of haar voordeel mee kan doen.

DORA: niet alleen een uitdaging, maar ook een kans om uw bedrijfsvoering te versterken!

Hoe kunt u hiermee (verder) aan de slag gaan?

Om u te helpen bij het tijdig compliant zijn met DORA bieden wij u een viertal producten/ diensten aan:

Meer weten?

Wij hebben per product een korte toelichting opgesteld met nadere informatie over de diensten/ producten die wij in het kader van DORA aanbieden.

1. Uitvoeren gap-analyse DORA
2. Tool om zelf een gap-analyse DORA uit te kunnen voeren
3. Het implementeren van de geïdentificeerde gaps naar aanleiding van de door ons of door u uitgevoerde gap-analyse DORA
4. Audit compliance met DORA

Laat het ons vooral weten als u meer informatie wilt ontvangen.

We zijn er om u te helpen!

Contact

Offerte aanvragen?

- **InAudit BV**
Spankerenseweg 16a
6974 BC Leuvenheim (NL)
T 055 – 303 2597
W www.inaudit.nl
E info@inaudit.nl
- **Ricardo Henriques**
Directeur Audit Services
InAudit Audit Services BV
T 06 – 21 37 33 66
E ricardo.henriques@inaudit.nl

Ricardo Henriques

Niels Bokkers

Frederike Gieles

Jens Meuleman

